

L'aparador

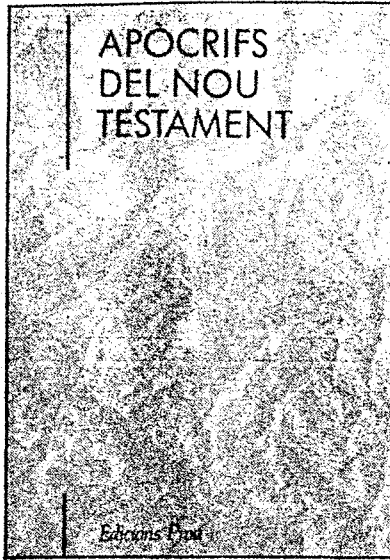

Costums i anècdotes del pagès d'Urgell

Domènec de Bellmunt, *L'amor encara existeix*, Sírius, Barcelona, 1990. 173 pàgs.

Xavier Canyada

Fill de Bellmunt d'Urgell, on nasqué l'any 1908, Domènec Pallerola i Munné fou secretari de Lluís Nicolau d'Oliver, el laborador de diverses publicacions, exercí l'advocacia i participà en els fets d'octubre de 1934, arran dels quals hagué d'exiliar-se a França fins a l'any 1936, en què tornà com a cap de Sanitat de la Generalitat. Pinda la guerra s'exilià de nou a França fins al 1976, en què retornà com a assessor de la presidència. L'obra que ens ocupa, *L'amor encara existeix*, publicada l'estiu de l'any passat, a penes té un fil argumental desenvolupat i, per tant, no sembla pas possible parlar d'ella com d'una novel·la. Les contínues digressions i anàcrons trenquen constantment un ritme que no arriba a quallar mai, convertint aquest llibre en un agregat més o menys entretingut d'apunts diversos on els fantasmès d'Emília Tubau (pubilla virtuosa de primeres de segle) i d'en Perot de Rocallaura (xicot empenedor que parteix a fer les Amèriques per tal, diu, de merxer-la) planen enmig de didàctiques explanacions, costumistes o anècdotiques, entorn de la idiosincrasia del pagès d'Urgell, els músics d'Agramunt, la vila de Mollerussa, les repercussions del progrés sobre la pagesia o bé informacions sobre les mores, els espinacs o la camamilla de la comarca. Tot això converteix el llibre en un aplec mancat d'altra força que no sigui la curiositat local, únicament puntejada per un fil narratiu tan previsible com poc definit.

Els Evangelis apòcrifs

Apòcrifs del Nou Testament (Introd. i coordinació: Armand Puig), Proa, *Clàssics del Cristianisme*, Barcelona, 1990.

Xavier Canyada

D'igual manera que el mot Testament referit als llibres bíblics significa aliança, l'adjectiu apòcrif no serveix actualment el significat primitiu de no canònic o ocult; en concret, els textos apòcrifs del Nou Testament acostumen a testimoniar una atmosfera plural de devocions pròpia de primeries de l'era cristiana que sols un zel ortodox tan fort com la *regula fidei* establerta per Ireneu de Lió segregaria, en bona part, com a "herètiques". Això és el que passa, principalment, amb els textos gnòstics, de tipus sectari, reinterpretant els Evangelis segons llurs prèvies concepcions doctrinals. D'altres són vehiculacions força afins als textos establerts, amb el pas dels anys, com a canònics, si bé amb afegits de l'oralitat i en versions molt locals. Un tercer grup acostuma, simplement, a afegir informació sobre punts concrets entorn dels quals gravitava la curiositat popular, perquè no se'n parlava gaire als textos sacres. La selecció de tots aquests escrits presentada avui aquí —precedits d'unes bones introduccions i amb acurat aparell de notes— ha procurat de mostrar de bon principi aquella fascinant diversitat: se'n fa el repàs de textos evangèlics (primitius, gnòstics i de la infància, passió i resurrecció), actes, cartes i apocalipsis i els apòcrifs sobre l'Assumpció, a més d'un apèndix sobre les antigues *Odes de Salomó*, frontera apòcrifa entre ambdós Testaments.

La perspiciàcia essencial d'Àngel Fabregat

Àngel Fabregat, *Antologia d'un onatge*, Columna, Barcelona, 1990.

Xavier Canyada

Àngel Fabregat, nat a Belianes, l'any 1965, pren un verb nu i concís gràcies al qual els mots són reduïts a una agrada perspiciàcia essencial, que va de l'antic correlat amorós amb la natura a fórmules especulatives d'observació de la vida, dins la mateixa senzillesa d'unes formes consagrades per llur brevetat. Segons la forma, hom podria separar les 4 seccions d'aquest llibre en dues parts: l'una (cenyida als metres orientals esmentats), oberta per sengles citacions d'Auden ("The cold had made a poet") i Alexandre, desgrana impressions on una fluència serena i tensa equilibra els petits assalts de la vivència (minses tragèdies, idíl·lis determinants) amb una gran capacitat de síntesi expressiva (i a voltes de la mà de la simetria); l'altre camp, obert per mots de la Marçal i d'en Hierro, amplia amb altres formes —lliures però també encertades— aquella intel·ligència emotiva capaç de besllumar-se en el foc de la paraula (*Els amants somien*), però també de distanciar-se, encoberta sota aparells de normalitat. La implicació del poeta (també irònic, càustic si cal, com a *Suburbi*) deriva subtilment vers la recerca d'un angle de visió evident, revelador de paradoxes latents en associacions torbadores (ja vistes abans a *Transcendir*, per exemple), que l'ull viu capta en fragments de vida i la paraula re-presenta amb un llenguatge contingut, quasi primordial (*Passeig*).

les de l'Estat i el de presentamarç i els treurar personalcertificat amb repció a l'oficine Vicencials. Fundacelona. Bibliod'Investigadiagonal, 420. es de la Caixa ns de Barceloportinent, per t fer servir unquest cas, la i Pensions de ntrà la confirà lliurar-nés d'una carautor expresde participar i que n'accep or hi ha d'inreça. Si fa serquestes dades ns d'un sobre ns del jurat i aquest es reclarar el premi ar estat dotat talvis i Pensi umb tres mili n metàl·lic, i nent d'un dient semblant. is i Pensions compromet a premiat. L'e de l'editorial tor en perce com a drets u de venda al L'autor del a reservarà la ual i n'ha de l'edició i ree Estalvis i Pen i a l'editorial ntracte queda gent de pro L'autor re impresos de bolls no pre ats als autors i a recollir en nesos després sultat o bé si sa dins d'a qualsevol cas comprovant dit en el mo el treball. El ni tindrà lloc any vinent a Cultural de Jaime de la Pensions de